

UNGVÁRY ZSOLT

## Ninive

### 1.

A lehúzott redőny résein épp csak beszűrődő reggeli fények, a szemetesautó monoton dübörgése még nem bizonyult elegendőnek arra, hogy Ágit felébressze; a lány fejére húzta a pokrócát. Nyugtalanul forgolódott, és álmában a fogait csikorgatta.

Észrevétlenül teltek a percek. A rádió óráján a kismutató elérte az apró piros csíkot, és a szerkezet bekapcsolt. A váratlanul felsüvöltő zenére Ági ijedten rezzent össze, és fölült az ágyban. Tanácstalanul körülnézett, kereste a hang forrását, s mikor megellete, dühösen lehalkította a rádiót.

A fürdőszobából behallatszott a víz csobogása és az anyja szöszmötölése, aki még motyogott is magában. (Vagy nála is a rádió szólt...)

Most, hogy végre megszűnt az elviselhetetlen zajforrás, Ági úgy ítélte meg, semmi sem gátolja meg abban, hogy visszaheveredjék az ágyra; nincs hatalom, amely képes lenne előráncigálni onnét. Minden más szempont háttérbe szorult, s a késztetés oly erős volt, hogy azonnal mély álomba merült.

A kietlen, sötét belvárosi lakásból egyetlen ugrással a tengerparton terem (ahol egyébként sosem járt), s egy jóképű, izmos, barnára sült férfi lépked mellette fürdőnadrágban. Ági testét kellemes melegség önti el, és már réges-régen megfeledkezett az egyetemről.

Pontosabban talán mégsem egészen, mert olyan lányok jönnek szembe a főnyes parton, akikkel nap nap után találkozik a szemináriumokon és előadásokon (igaz, némelyiknek csak a hátát ismeri, vagy az irka fölél görbedő feje búbját, s az mindnél egyforma); most nyakig begombolkozva közelednek, fontoskodva igazgatják orrukhoz nőtt szemüvegüket, s megbotránkozva figyelik a homokban ficáncoló Ágit.

A kép egy pillanat alatt elenyészett, ahogy Ági kinyitotta a szemét. A víz zubbogása abbamaradt, csak halk zenefoszlányok szűrődtek ki a fürdőszobából.

Megnyugodva vackolta vissza magát a sarokba, és szeretett volna visszatérni a forró tengerpartra, ám más történt.

Egy ismeretlen szobában találja magát, teljesen egyedül. Igyekszik tájékozódni, szemügyre veszi a félelmetes vaskampókon lógó festményeket, nézegeti a bútorokat; s bár az ablakokból, a falakból ítélve ez lehetne a saját szobája is, mégsem az. Minden idegen. Az ajtóhoz lép, amelynek az előszobába kellene nyílnia, ehelyett egy mély szakadék tátong a lábainál. Gyorsan visszaugrik, bezárja az ajtót.

Hirtelen melegséget érez, megfordul, és látja, hogy a székek, polcok lángolnak, kékes-vörös lánggal, füsttelenül, és szeretné kiáltani, hogy segítség, vizet!, de nem jön ki hang a torkán...

– Ági! – rázta meg az anyja a vállát. – Nem mész ma be?

– Hová? – rezzent össze a lány, és kinyitotta a szemét.

– Az egyetemre. Nyolc óra...

Álmosan végigsimított hosszú, szemébe lógó haján, és bambán pillantott az anyjára.

– Nem megyek...

– Miért? – kérdezte az asszony csodálkozva.

Ági azonban csak a vállát vonogatta, s kibotorkált a konyhába, hogy egy pohár tejet igyon. Az anyja a nyomában sietett, és hadarva mondta:

– Mi az, hogy nem mész be? Beteg vagy? Történt valami? Laci? Mindig mondtam, hogy az a fiú nem való hozzád... Miért nem felelsz? Igyál inkább egy kis kakaót! Megcsinálom...

Igyekezetében, ahogy a pohár után nyúlt, kiverte Ági kezéből. A tej kifolyt az asztalra. Egymásra néztek, mindkettőjük szemében bosszúság. Az anya azonban már eszmélt is, felkapott egy rongyot, és nagy sebbel-lobbal, roppant látványosan, ám csekély eredménnyel igyekezett eltüntetni a nyomokat.

– Feltörölöm... – szólalt meg végre Ági, de a nő addigra már szétkente a tejet az asztalon, és előblítette a piszkos rongyot.

– Már készen is van! – jelentette ki azon emberek magabiztosságával, akik tisztában vannak saját nélkülözhetetlenségükkel.

A lány betette a poharat a mosogatóba, és nyomában az anyjával bement a szobájába.

– Milyen órád lesz? – kérdezte az asszony, de csak vállrándítás volt a felelet. – Felmész este apádékhoz?

– Még nem tudom. Miért?

– Elvihetné már a könyveit. Itt állnak azóta, hogy elköltözött.

– Talán nincs rájuk szüksége...

– Jó, jó – kezdett dühbe gurulni az asszony, mint mindig, ha a volt férje került szóba –, de nálam sem fér el.

Ági erre nem válaszolt. Kinyitotta a szekrényajtót, és bugyiban álldogált ott egy darabig, azon morfondírozva, mit vegyen föl. Az anyja közben tanácstalanul figyelte a küszöbről, és próbált segíteni.

– Vedd azt a piros blúzt!...

– Az nem illik a szoknyámhoz... – mondta rövid töprengés után a lány. Magára húzta a szoknyát, eligazgatta, és kivett egy inget.

– Ó, így pompás! – lelkesedett az anyja. – A kávé! – csapott ijedten a fejére, és elviharzott a konyha felé.

Ági ezt a pillanatot választotta ki, hogy gyorsan távozhasson végre otthonról. Egy mozdulattal belebújt a cipőjébe, a vállára kanyarította a táskát – csakugyan azt a benyomást kelthette vele, mintha szorgalmas diákként az egyetemre készülne, hiszen az nem látszott, hogy a jókora táska mindössze a bérletét és a személyi igazolványát rejti –, s már nyitotta is az ajtót.

– Szia! kiáltott vissza. Az anyja megjelent a konyhaajtóban, kezében a kávécsészét szorongatva.

– Már mész is?

– Igen, sietek.

– Nem fogsz így fájni?

– Nem, nem – bizonygatta Ági, s közben egyre hátrált, az asszony pedig követte. Vége megállt a bejárati ajtónál, s onnan integetett a lánya után.

– Mikor jössz haza?

– Nem tudom.

– Van nálad kulcs?

– Van persze... – ezt már a lépcsőházból kiáltotta vissza, s végre kikerülve az anyja látószögéből, megkönnyebbülve ugrándozott le a lépcsőfokokon.

Kiérve az utcára, röpke habozás után balra fordult, holott az egyetem jobbra van. Ez egy pillanatra át is villant az agyán, de a gondolatból erőt merített, és mosolyogva, vígan szökdécselt, meg-megtorpanva a kirakatok előtt. A világ egyszerre kedvesebbé vált, és amikor jegyet váltott az állatkert pénztáránál, már minden kellemesnek látszott.

Először a majomházhoz ment; épp egy nagydarab csimpánz igyekezett felhívni magára a látogatók figyelmét, és egy kis perccel koldulása ürügyén látszólag szózatot intézett hozzájuk. Ágit megdöbbenően emlékeztette Schweidel professzor úrra, aki e percben valószínűleg halálra gyötri a többieket, s űzné őt is fájdalmas unalomba, ha nem választott volna inkább más programot.

Egy kis majom bekapaszkodott Schweidel professzor úr nyakába, az öreg kinyerált percedarabkáit bámulatos ügyességgel magához ragadta, s vigyorogva tömte a szájába. A szűkszájú vendégsereg csöppnyi ellenérzés nélkül, örvendezve fogadta a tettet, s még heccelték is a vinnyogó öreget. Az ifjú csimpánznak fülig ért a szája, egymás után nyelte le az adományokat, s az arcát fürkésző Ági gonoszkodó elégtétellel állapította meg, hogy szakasztott mása Fehér Juditnak, csak a szemüveg hiányzik róla.

Tovább sétálva egy fiatal embert pillantott meg, aki háttal egy bezárt bódénak dőlt – nem törődve a majmok játékaival –, s Ági azzal hitegette magát, hogy a fiú őt bámulja. Akaratlanul is megigazította a haját, és próbaképpen kecses mozdulatokkal fel-alá kezdett sétálni az egyik ketrec előtt. A másik tekintete minden kétséget kizáróan őt követte. Áginak jólesett a felfedezés, és csak áldani tudta azt az elhatározást, amely végül is az egyetem helyett ide vezette.

Miután hiúsága ilyképpen megerősödött, Ági az oroszlánok felé indult.

A széles árokkal elválasztott barlang szája előtt szánalmasan lepusztult, kivénhedt, szőrét hullató leó ténfergett, mellette pedig ápolt benyomást keltő nőstény hasalt. A hím párja fölé állt, aki farkát unott mozdulattal arrébb tette, hogy megkönnyítse társa dolgát. Az oroszlán hozzákezdett férfiúi kötelességéhez; hármát-négyet lökött, diadalittasan elbődülte magát, majd lemászott a nőstényről, mire az a már ismert mozdulattal visszahelyezte farkát a feneké mögé. Ági elbűvölten várt néhány percig, amikor is a jelenet megismétlődött.

Azt már korábban is hallotta, hogy az állatok királya libidója alapján képes akár napjában hetvenszer is örömet szerezni nejeinek, de az aktus láttán minden irigysége elszállt, amit korábban az oroszlán iránt érzett. Az egész tevékenység oly érdektelen volt – különösen tekintetbe véve a hím (most már érthető) leromlott voltát –, hogy ilyen áron kár belefogni.

Elfordult a barlangtól, és a kijárat felé indult. Még egyszer megpillantotta a fiút, aki – határozottan bár, de nem tolakodóan – végigmérte. Haját kacéran kisimította a szeméből, és táskáját lóbálva indult a földalatti felé.

\*

Miközben a fülsiketítő zene ritmusára táncolt, Ági hirtelen kívülről kezdte látni magát és a környezetét. Valahol, a sötét terem mélyén, megannyi összezúfolt, egymáshoz tapadt, izzadt árny között ott vonaglott ő is; mint ősi, mágikus szertartás közepette, a táltos kiáltásainak, mozdulatainak és az elfogyasztott mákonynak a hatására,

az eksztázisig fokozott hangulatban. S bár a kívülről figyelt Ági ugyanúgy mozgott, csavarodott önfeledten, mint a többiek, visszatérve önmagába úgy érezte, mégsincs minden rendben.

– Ülünk le! – hajolt Laci füléhez ordítva.

– Mi? – vigyorgott rá a fiú, s magához vonva Ágit, tett vele két tánclépést, aztán kiforgatta. Ági leállt, s a többiek lökdösése közben megragadta a barátja vállát, és megismételte:

– Ülünk le!

– Miért?

– Csak.

– De hát nem élvezed?

– Nem. Ülünk le, kérlek.

Laci vágott egy bosszús grimaszt, aztán bólintott. Nagy nehezen találtak két üres széket.

– Na és most? – kérdezte dühösen a fiú. – Ezért érdemes volt eljönni. Ülünk és nézzük egymást?

– Igazad van. Haza kellene menni.

– De hiszen most jöttünk! – tiltakozott a fiú.

– Nem baj.

– Nem érzed jól magad?

– Nem.

– Az hogy lehet? – kerekedett el a szeme. – Jó a zene, nincsenek is túl sokan... – Értetlenkedve csóválta a fejét.

– Hazakísérsz?

– Tudok mást tenni? – morgolódtott Laci.

Az utcán csendesen baktattak egymás mellett egy darabig.

– Ma megbámult egy fiú... – szólt Ági.

– Na és?

– Te sose szoktál úgy nézni rám...

Laci széttárta a karját.

– Most mit csináljak? – Megállt, szembefordult Ágival, és belebámult az arcába. –

Most jó?

– Nem igazán...

A buszmegállóhoz érve Ági megtorpant.

– Megvárom a buszt, nem muszáj tovább jönnöd...

Laci a fejét vakarta.

– És holnap? – kérdezte.

Ági végigmérte.

– Mondd, te mindig ilyen alacsony voltál?

– Hülyéskedsz?

– Nem. – Közben megérkezett a busz. Ági, maga sem értette, miért, a lépcsőről visszaszólt. – Olyan vagy, mint egy törpe... – „De én nem vagyok Hófehérke...” – gondolta hozzá, és elmosolyodott. Szívesen visszanezett volna, hogy lássa a fiú megörökönyödött képét, de inkább lehuppant az egyik ülésre. Úgy döntött, nem megy még haza, inkább felszalad az apjékhoz.

A csengetésre az apa nyitott ajtót.

– Zsuzsa? – kérdezte Ági.

– Nincs itthon – felelte a férfi, és visszasietett a szobába. Leült a fotelbe, és bekapcsolta a tévét. – Mindjárt kezdődik a híradó – tette hozzá magyarázatképpen.

Ági is leült az apja mellé, és a kisasztalról felvett újságokat olvasgatta.

Az apa egy oldalpillantást vetett a lánya felé.

– Anyád?

– Megvan. Valami könyveket akart átküldeni...

– Elhoztad?

– Nem otthonról jövök...

Közben felhangzott a szignál, és a férfi visszafordult a képernyő felé.

– Igaz is – szólalt meg. Ági felpillantott a divatlapból. – Menj oda az asztalhoz, és húzd ki a felső fiókot. Vedd ki a tartásdíjat...

Ági a zsebébe gyúrta a pénzt.

– El ne felejtssd odaadni anyádnak! – aggályoskodott a férfi.

– Nem vagyok hülye...

– Az egyetem? Milyen volt ma?

Ági vállat vont.

– Olyan, mint mindig. – Elmosolyodott. – Talán egy kicsit érdekesebb.

Percekig csak a bemondó hangja hallatszott. Ági végzett az újságokkal. Felállt, nyújtózkodott.

– Na, én megyek...

– Hova rohansz? – kérdezte az apa.

– Fáradt vagyok. Meg még tanulni is akartam...

– Mit tanulsz?

– Kell írnom egy dolgozatot...

– És, érdekes a téma?

– Igen...

– Na, akkor csináld!

– Szia, jó éjszakát!

– Szia! Jól csapd be az ajtót!

## 2.

Ági nyugtalanul forgolódott a vetetlen ágyon, és fázósan húzta nyakáig a pokrócot; lihegve lélegzett.

Hömpölygő folyam közepén birkózik az áradással. A hatalmas víztömeg sötét hordalékot sodor magával; feloldja a part menti gátat, s a belekerülő por, homok mind-mind a közepe felé úszik, körülfonja Ágit. Körötte hófehér jégtáblák bukkannak fel, de Ági hiába próbál felkapaszkodni rájuk, a keze minduntalan lecsúszik. Testét átjárja a hideg, csontjaiban is érzi a dermesztő vizet, mintha a bőrén átszivárogná, feloldaná, s ő is tovasodródna a fekete iszappal. Ordítani szeretne, de nem jön ki hang a torkán. A szája megtelik vízzel. Végre sikerül felkiáltania, és a váratlan zajra felriad.

Felült az ágyban, és csodálkozva nézett körül. Még mindig fázott, és a szíve szaporán vert.

– Baj van? – nyitott be aggódva az anyja kócosan, szemlátomást frissen ébredve.

– Nem, nincs semmi.

– Egészen biztos? Olyan sápadt vagy... Meg kellene mérni a lázadat...

– Semmi bajom...

– Legalább valami gyógyszert vegyél be! Mindjárt megnézem a dobozt...

– Nem kell! – mondta határozottan Ági, és magára vette az ágy mellé este ledobott fürdőköpenyt. – Csak fázom egy kicsit...

– Mert nem lehet egy szál pokróccal aludni – kezdte kioktatóan az anya. – Miért nem ágyazol meg rendesen?

– Jaj, anyu, hagyd már ezt! – szólt az indokoltnál kissé ingerültebben. De azért túrt, hogy az asszony a homlokára szorítsa a kezét, ezzel győződve meg róla, csakugyan minden rendben van-e. Azután kicsoszogott a konyhába, az anyja pedig bement a fürdőszobába, hogy megeressze magának a vizet.

Ági töltött magának egy pohár tejet, és leült egy székre. Két tenyere közé fogta a poharat, hogy átmelegítse, és kortyolgatni kezdte az italt.

Nagy lendülettel rántva fel az ajtót, belépett az anya is. Bizonytalanul téblábolt, egy-egy bögrét arrébb rakott, hogy addig se legyen tétlen, amíg kifolyik az e percben még épp csak szörccsögő kávé.

– Nem iszol már tejet? – kérdezte Ágitól.

– Nem.

– Akkor tedd vissza a jégszekrénybe! Megromlik...

– Azt hittem, neked is kell a kávéba...

– Ja nem... – dűnnyögte, s már el is rakta tartóstul.

– Eltettem volna... – szólt közbe Ági, mert bosszantotta, hogy figyelmességéért még megrovást is kapott.

– Persze, persze. Aztán megsavanyodik...

A nőnek közben hirtelen eszébe jutott, hogy talán már meg is telt a kád, és kisetett. Mintha csak erre várt volna a kávé, prüszkölések és gőzökadás közepette utat tört magának, s illatával elborította a helyiséget. Ági kihúzta a dugót a konnektorból, aztán előblítette a poharát, és bement öltözködni.

Az egyetemre néhány perc késéssel érkezett, a tanárnő – hátradőlve a széken, széles mozdulatokkal kísérve minden szavát – magabiztosan magyarázott, Ági pedig gyorsan leült Fehér Judit (érdekes, ez a lány valahogy mindenütt ott van) és Bíró Kriszta közé.

Elég volt egyetlen pillantást vetnie Fehér jegyzeteire, s abból mindent megtudott, ami idáig történt. A lány éppen csak a tanárnő krakogásait nem jegyezte le – amelyekből azért bőven akadt –, ez kiderült viszont azokból a strigulákból, amiket Kriszta húzott, valahányszor az előadó megköszöri a torkát. Fehér néhány mondatából azonban éppen az ige hiányzott, vagy valamely más fontos szó, ám hiába bökölte őt Ági, nem mutatott hajlandóságot kifejtteni, hogy pontosan mit rejtenek ezek a gondolatok.

– Láttad a szemét, ahogy rád nézett? – kérdezte sűgva Kriszta, látva, hogy a tanárnő belebonyolódik egy hosszabb mondatba, amelynek végkifejlete bizonyára már csak Fehér Juditot érdekli.

– Miért, hogy nézett?

– Mint aki fel akar nyársalni...

– Nem, nem figyeltem.

– Azért, mert valaki elkésik, nem muszáj végigbeszélgetnie az órát – szólt most Kulcsárné, majd anyai mosollyal folytatta, rögvést kebelébe zárva az esetleg megbántódní készülő hallgatót. – Hol akadt el, kedves? Kérdezze meg nyugodtan, szívesen elmagyarázom.

Ági jobban utálta, ha hülyének nézték, mintha nevetlennek, így nyeglén legyintett:

– Köszönöm, nem érdekes...

Egy pillanatra megfagyott a levegő. Kriszta részvétellel súgta a lánynak:

– Ezt megjegyzi magának...

Valóban, annál nagyobb sértést Kulcsárné nem tudott elviselni, minthogy azt, amit ő magyaráz, érdektelennek minősítsék.

– A többiek értik? – nézett körbe a teremben. Mivel válasz nem érkezett, megköszönte a torkát, és folytatta.

Az óra végén Fehér Judit – miközben íróeszközeit eltette kis piros tolltartójába, a füzetet pedig a táskájába – egy grimasz kíséretében odavetette Áginak:

– Teljesen megbolondultál? – a hangjában egy csöppnyi szánalom is csengett.

– Miért?

– Meg fog buktatni...

– Nem fog rá emlékezni...

– Dehogynem!

– Hát megbuktatni biztos nem fog. Akkor neki is be kéne jönnie pótvizsgáztatni...

– Akkor meg kettést ad – tette hozzá Fehér némileg enyhítve a szörnyűségen, de még így is beleborzongva a gondolatba.

– Nem jössz kajálni? – kérdezte Kriszta. Ági bólintott.

Az épület előtt ugyanazt a fiút pillantotta meg, aki előző nap az állatkertben úgy megnézte. Egészen zavarba jött, motyogott valamit Krisztának, és gyorsan befordultak a sarkon.

A menzán beálltak a sor végére.

– Alakul a dolgozatom... – mondta Ági lelkesen, mert már nagyon feszítette a vágy, hogy közölhesse valakivel.

– Nagy Misi órájára?

– Az, az. A Zrínyi.

– Ja igen – bólogatott Kriszta. – Mikor is kell beszámolnod?

– A jövő órán. De szerintem hülyeség, amit az a kövér, szemüveges fiú magyarázott múltkor... Tudod, a nemzeti király kérdéséről...

– A fene tudja... Nagy Misinek tetszett.

– Lehet. Nekem nem. Találtam egy-két érdekes dolgot. Még Zrínyinél is. Úgy fogom csinálni, hogy lehetőleg csak Zrínyi-idézetekkel, meg néhány más forrással cáfoljam meg azt, amit a kövér mondott.

– Nagy Misi nem fog neki örülni.

– Nagy Misi le van szarva.

– Itt minden kanál ilyen mocskos? – méltatlankodott Kriszta az evőeszközökhöz érve, és undorodva forgatott a kezében egy kanalat.

– Úgyszincs soha egyetlen normális leves sem... Most is... – A kifüggesztett étlapra pillantott. – Zöldbab.

– Miért, nem olyan szörnyű az...

– Legutóbb szálkás volt, és elsózták.

Kriszta vállat vont, és a derekához szorította a tálcát, amitől megfeszült rajta a pulóver, és kiemelte formás mellét. A mozdulat nem volt teljesen véletlenszerű, Kriszta pontosan tisztában volt a hatással. Miután ezt Ágival már többször is megbeszélték, most elnevelték magukat.

Csak nehezen sikerült szabad asztalt találniuk. Ági úgy ült le, hogy szemben legyen az ablakkal, s így kiláthasson az utcára. Hirtelen megállt kezében a villa. Az állatkerti fiú állt az ablak előtt, és őt figyelte.

Kriszta, akinek feltűnt Ági megrökönyödése, tekintetével követte az Ágiét.

– Jóképű... – dűnnyögte. – Mintha téged bámulna – tette hozzá kissé csalódottan, de azért eligazgatta a pulóvert. A tálcát azonban nem tudta pótolni.

– Követ... – suttozta Ági.

– Hogyhogy?

– Már tegnap is megbámult. És most itt van.

– Nagyszerű! Nem örülsz neki? Talán le is fog szólítani... Ja, persze, Laci...

– Az nem érdekes... – legyintett Ági.

– Nocsak!

– Van ebben a fiúban valami különös... – dűnnyögte.

– Minden fiúban van valami különös. Ám mindegyikben van valami közös is. Szerencsére. – Az órájára pillantott. – Hú, nekem vissza kell rohannom. Van most órád?

– Nincs.

– Akkor szia! – Kriszta gyorsan bekapkodta az utolsó falatokat, felkapta a tálcáját, és elszaladt. Ági üldögélt egy darabig, majd látva, hogy a fiú nem tágit, ő is felkelt. Amikor kilépett az utcára, a fiú odajött hozzá.

– Hazakisérhetlek? – kérdezte. Ági szeretett volna büszke, dolyfös és elutasító lenni, de a másik szemében különös fény csillant. Egész lényében volt valami megmagyarázhatatlan, emberföltötti.

– Úgyis utánam jönnél...

– Ebben biztos lehetsz.

– Annyira tetszem? – mosolygott a lány.

– Kiszemeltelek magamnak...

– Ezt meg hogy érted?

– Majd meglátod – villant egyet a szürke szem. – A nevem, mondjuk, Csaba.

A fiú egészen hazáig kísérté, a kapunál megállt.

– Még találkozunk – és lassú léptekkel elment.

Ági elábrándozva tekintett utána. Úgy érezte, ostobán és esetlenül viselkedett. Ahelyett, hogy megnyerte volna magának a másiktól sugárzó furcsa erőt, némi szellemességgel elkápráztatta volna Csabát, mindezek helyett egész úton csak motyogott, és butaságokat beszélt. Nem támadt egyetlen épkézláb gondolata sem.

Miközben felbaktatott az emeletre, szüntelenül a fiú járt az eszében, és sorozatban jutottak eszébe frappánsnál frappánsabb szófordulatok, humoros kiszólások, okosságának és műveltségének megannyi tanújele.

Maga sem tudta, miért olyan fontos számára, hogy ennek az idegennek jó véleménye legyen róla. Belépve a lakásba, mégis első dolga volt a tükör elé állni, és fejét jobbra-balra forgatva igyekezett kívülről szemlélni magát.

Megcsörrent a telefon. Ági összerezett, ahogy ez a bántó zaj kirángatta képzeletének világából.

– Tessék! – vette fel a kagylót elutasítóan. Szíve szerint az ablakon hajította volna ki ezt az undorító szerkezetet, amely ocsmány módon tolakszik be az életébe, mindig akkor szólal meg, amikor nem kéne, és sem tapintat, sem együttérzés nincsen benne. Az anyja persze meg is őrülné, ha nem lenne telefon; mint egy kisbát, úgy babus-



gatja, hosszú zsinórját kihasználva viszi mindenhová, és ha pár pillanatig nincsen mellette, már fülel is: „Nem csengett a telefon?”

– Laci vagyok. Szia. Meg vagy még sértve?

– Nem is voltam.

– Akkor jó. Mikor találkozunk?

Ági a körmét rágta, és úgy fordult, hogy a tükörben közben figyelhesse a mozdulatait.

– Ma ne!

– Nem érsz rá?

– Nem.

– Ja, persze, az iskola... – mondta gúnyosan Laci. Ágit ez a fajta cinizmus mindig felbőszítette.

– Nem az iskola.

– Hát akkor mi?

– Dolgom van...

– De micsoda?

Ági hallgatott.

– Na jó, akkor holnap – egyezkedett a fiú.

– Holnap se.

– Holnapután?

– Akkor se.

– Most mit szórakozol?

– Nem szórakozom. Ha találkozni akarok veled, majd fölhívlak...

– Te hülye, nincs is telefonunk.

– Hát azért... – és letette a kagylót. Kaján öröm öntötte el. Korábbi hiányérzete kissé enyhült, Lacinak sikerült úgy megfelelni, ahogy kellett. De hát Lacival szemben mindig is érzett egyfajta felsőbbiséget, magabiztosságot, amit Csabával szemben képtelen volt tanúsítani.

Laciból hiányzik valami, ami Csabának minden szavából izzott. Nem is csak az intelligencia, hanem az események egészen távoli szemlélése, némi iróniával és gúnnyal tekintve mindarra, amit Ági említett. Lett légyen az bár az egyetemmel vagy a családdal kapcsolatos. Beszélgetésük alatt – ami pedig igazán nem volt hosszú, hiszen mindössze addig tartott, amíg Csaba hazakísérte őt (és mégis úgy tűnt, mintha ez az ismeretség öröktől fogva létezne) – Csaba mindegyre csak mosolygott mindenén, és látszólag oly egyszerűen ítélte meg mindent. És ez az ítélet hihetően, meggyőzően hangzott. Ági senki mellett nem látta ilyen felfoghatónak, ilyen megemészthetőnek a világot. Minél előbb újra akarta látni a fiút.

### 3.

Másnap Ági felhívta a lakásba a fiút, aki megint hazakísérte.

– Anyám nincs itthon – kezdte gyorsan. – Eszel valamit?

– Nem, kösz. Milyen napod volt?

– Semmi különös. Néha elkésérít, hogy mennyi hülye jár az egyetemre...

– Tehát mégis történt valami...

– Nem, mondom, hogy semmi különös.

– Hát akkor a szokványos a lehangoló?

– Nem vagyok lehangolt. Csak éppen bosszant a dolog. De miért érdekel ez ennyire?

– Minden érdekel, ami veled kapcsolatos.

Ági a fiú szemébe nézett. Nem volt abban semmi kihívó, és a viselkedése egyáltalán nem tükrözte, hogy udvarlási szándékkal mondta-e ezt; de még bóknak sem szánta.

– Mondd, Csaba, te mivel foglalkozol tulajdonképpen?

– Ezt nehéz lenne elmagyarázni. De meg fogod látni.

– Én?

– Persze, csak ha érdekel. És ha csakugyan szükséged van rá.

– Mire? Nincs szükségem semmire!

Csaba mosolygott. Közben bementek Ági szobájába, és leültek az ágy szélére. A lány zavarban volt, a fiú alaposan körülnézett, majd az ágyat mustrálgatta hosszasan.

– Azt mondd, sok hülyével vagy körülvéve?

– Persze, nincs olyan hely, ahol mindenki nagyon okos, de hát mégis...

– Miért, ott jól éreznéd magad?

Ági a vállát vonogatta.

– Talán. De nekem így is jó...

Csaba felállt, és néhány lépést hátrált.

– Feküdj végig az ágyon! – kérte a lányt. Ági nem mozdult, ösztönösen összeszorította a combját, az izmai megfeszültek. Csaba nevetett.

– Nem akarlak megerőszakolni. Elviszlek egy helyre, ahol mindenki nagyon okos.

– Akkor miért fekszem le? Öltözöm, s mehetünk.

– Ehhez az utazáshoz fekszeni kell. Behunyt szemel. Álmodni fogunk mindketten. Ugyanazt az álmot...

– Nem hiszem.

– Feküdj csak le!

Ági elbizonytalanodott.

– Szép lassan dőlj hanyatt... Csukd be a szemed! – Ági engedelmeskedett. – Koncentrálj erősen arra, hogy eljössz velem, bárhová is viszlek – folytatta halkán a fiú. – Elhiszed, hogy sikerül?

– Talán.

– Biztosnak kell lenned benne! Most indulunk... Elmegyünk innen egy másik lakásba, egy másik világba... Csupa okos ember közé... Érzed ezt a bizsergést?

Ági csakugyan érezte. Mintha álmodna; agyában vadul kergetőztek különös képzetek, mintha egy hatalmas spirál közepén tekergőzne... Orrát váratlanul cigarettafüst kezdte csiklandozni, beszédfoszlányok szűrődtek el hozzá. Csaba gyengéden megérintette.

– Kelj fel! Itt vagyunk.

Hunyorogva nyitja ki a szemét, és érdeklődve néz körül. Egy tágas szobában van, a távolban nyitott ajtó látszik, de azon túl senki. Ebben a helyiségben viszont egymás hegyén-hátán ülnek összetömörülve fiatalok, középkorúak, idősek, és hadonászva magyaráznak egymásnak.

– A tút éppen az különbözteti meg a gombostútól, hogy nincsen gombja – érvel egyikük. A többiek tátott szájjal hallgatják, kezüket térdükön nyugtatva, mintha fel akarnának pattanni, holott csak az alkalmat lesik, mikor vághatnának közbe. – Éppen a gomb hiánya teszi túvé.

– Valamilyen hiány nem lehet princípiuma egy létezőnek! – felel magabiztosan egy férfi; látványos mozdulattal elfordul az iménti beszélőtől, és kibámul az ablakon.

– Attól függ, honnan vizsgáljuk! – emeli ujját magasba egy harmadik, feláll, és izgatottan fel-alá kezd járkálni a szobában. – Értem ugyan, hogy a tű csak mint elvont példa szerepel esetünkben, és nem is szükséges filozófiai vitához segítségül hívni valamely tárgy materiális megjelenését, de szabadjon megkérdőjeleznem, hogy ha kezembe veszek egy gombos és gombtalan tűt – szigorúan elméleti alapon persze –, akkor a gombostűt azért van jogom így nevezni, mert hasonló társától a végén elhelyezkedő fej különbözteti meg.

– Mi ez a hülyeség? – kérdezi sűgva Ági Csabától. A mellettük ülő azonban – aki nagy figyelemmel hallgatta az eszmefuttatást – gőgösen pillant a lányra.

– Nem hülyeség az kisasszony, amit nem ért.

– Fordul a lány Csabához.

– Igen. Ezek mind nagyon okosak. Vagy legalábbis azt hiszik róluk. Vagy azt hiszik magukról. Általában mindenki annyira okos, amennyire a többiek annak tartják.

– De hát miért fecserlik az idejüket ilyen ostobaságok megvitatására?

– Mert kicsi a kockázat. Látod, az ott például egy irodalomkritikus. Ő most kicsit veszélyesebb vizekre tévedt, mert megpróbál olyasmiről beszélni, ami a szakmájába vág, és véletlenül az irodalom pontosan az a tudomány, amihez mindenki ért.

– Úgy érted, azok közül, akik itt ülnek?

– Ezek mind okos emberek, tehát evidenciaként tartják magukról, hogy az irodalomhoz értenek. A többi ember csak az olvasás jogán állítja ezt. De figyelj csak!

– Némileg különös hasonlattal kell éljek, de azt hiszem, érthetővé tudom így tenni a gondolataimat. Nos, hogy miként lehet megkülönböztetni a lektúrt az irodalomtól, erre párhuzamként a szexuális gyönyört hoznám föl.

– Zseniális – szólalt meg egy kopaszodó úr, látva, hogy a társaság is lelkesen bólogat.

– Nos, a jó lektúr olvastán is érzünk egyfajta örömet, amely azonban rövid életű, miután letettük a könyvet, már el is felejtettük. Én az ejakulációval rokonítanám ezt a váratlanul feltörő, ám hamar lankadó érzést. Ugyanakkor az értékes könyv élvezete hosszabbban érlelődik, akár több csúcspontot is elér, és az aktus – úgy értem, az olvasás – befejezte után is még jó darabig bennünk munkál. Olyan tehát, akár az orgazmus. Azt pedig már mindannyian tudjuk Teiresias óta, hogy a női gyönyör magasabbrendű a férfiúiénál.

Többen kételkedve csóválják a fejüket, a kopaszodó úr ezen felbuzdulva megszólal:

– Micsoda hülyeség!

Az irodalmár szeme bosszankodva villan a kopaszra:

– Vannak emberek, akiknek a nyelve rászokik a szar ízére, és édesmindegy nekik, milyen fenékből nyalják ki...

A kopaszodó úr csodálkozva tekint körbe.

– Ezzel most mit akar mondani?

– Nem mehetnénk haza? – kérdezi Ági fáradtan.

– Nem ide vágytál?

– Attól tartok, nem.

– Nem kell elkeseredni. A világ nem feltétlenül az ésszerűsödés útján halad...

– Na jó, de ezen nem lehet változtatni?

– Nem hiszem. Talán le kellene rombolni az egészet, és előlről kezdeni. Esetleg rakni egy nagy-nagy tüzet...

– Ugy érted, elpusztítani mindent? Ezt nem gondolhatod komolyan...

Csaba mentegetőzve tárja szét a karját.

– Nem adhatok mást, csak mi lényegem...

– Menjünk haza, kérlek!

– Jó, hát csukd be a szemed.

Ági érzi homlokán a fiú forró kezét. Szemhéja belső felén még ott kergetőznek az iménti képek, amikor egész teste megremeg, és távolról Csaba hangját hallja.

– Körülnézhetsz.

Csakugyan a szobájában találta magát, minden a helyén, Csaba pedig a szemközti fotelban ült, már kabátban.

– Elmész?

– Nemsokára itthon lesz anyád. Nem szeretnék találkozni veled.

– De holnap találkozunk, ugye? – kérdezte riadtan a lány, hirtelen megijedve tőle, hogy a fiú itt hagyja.

– Persze. Aludj jól!

Ági épp csak végigheveredett a vetetlen ágyon, pokrócát magára húzta. Még halotta, hogy az ajtó csikordul, és az anya bekiált:

– Szervusz, megjöttem!...

Válaszolni sem kedve, sem ereje nem volt. A különös kaland annyira elfárasztotta, hogy nem bírt parancsolni az akaratának, és álomba zuhant.

Fehér ruhás emberek sietnek el mellette, és pizsamások, akik énekelnek, motyognak, táncolnak vagy őrzöngenek. A fehér ruhások időnként megragadnak egyet-egyét, Ági maga is érzi, hogy hátulról szorítják a kezét, és belökik egy különös szobába, ahol a falak mozognak, ha beleveri a fejét, mélyen besüpped, akárcsak a padló.

A hasa elviselhetetlenül fáj, újra felbukkannak a fehér ruhások, a szájuk előtt apró kendő, lefogják Ágit, és nyugtatgatják, nem fog fájni, néhány perc az egész, a fájdalom azonban egyre élesebb, már az ágyékában érzi, mindjárt vége, a fehér ruhások mintha nem is a talpukon, hanem a fejükön állnának, az egész szoba megfordult körülötte, izgatott kiabálás, Ági behunyja a szemét, de így is látja a sok-sok fehér köpenyt, a türelmetlen arcokat, és ekkor a gyötrelmem egyszerre véget ér. Valahol felsír egy kisbaba.

#### 4.

Ági szíve a torkában dobogott, amíg a dolgozatát előadta. Próbált szabadon beszélni, de az izgalomtól inkább csak olvasni tudta. Így is meg volt vele elégedve, sikerült pontosan kifejeznie a véleményét, és bár alig bírta az előírt tíz percre beleszúrítani mindazt, amit a témáról fontosnak tartott, végül is nem kellett elhallgatnia semmit.

Megkönnyebbült, amikor végre a helyére mehetett. Vetett egy pillantást a tanár felé, aki azonban apró céduláit rendezgette, megigazította a szemüvegét, biccentett Ági felé, hogy tudomásul vette az elhangzottakat, és kihívta a következő előadót.

Ági igyekezett koncentrálni a másik mondandójára is, de az alacsony fiú nem tudta kellően összeszedni a gondolatait, olykor követhetetlenül ide-oda csapongott, hosszú idézeteket olvasott fel ismert és ismeretlen szerzők műveiből, ráadásul több mint húsz percig olvasta monoton hangon a papírjait.

Amikor végre befejezte, a tanár lerakta a szemüvegét, a fiúnak megköszönte a beszámolót, és körülnézett.

– Nos, mi a véleményük?

A szeminárium hallgatósága kínos csendbe burkolódzott.

– Csak bátran! Úgy érzem, bőven van hozzászólivaló! Különösen az elsőhöz. A másodikat én szinte tökéletesnek éreztem, hirtelenjében nem is tudnék kiegészítést tenni – küldött egy mosolyt a fiú felé, aki szerényen lesütötte a szemét –, de az elsőnél, Ági, igaz? nos, Ági dolgozatánál azt hiszem, lenne egy-két pont.

Az asztal túlsó végén – a diákok ugyanis egy hosszú asztal mentén foglaltak helyet – valaki jelentkezett.

– Túl rövid volt. Úgy éreztem, nem biztos benne egészen, és próbálta elnyelni azokat a dolgokat... – itt kissé belezavarodott a mondatba.

– Tehát rövidnek találta? – tekintett körbe a tanár.

– Igen.

A férfi bólogatott.

– Én is úgy láttam. Azt vártam, egy kicsit jobban kitér Zrínyi katonai sikereire...

Ági dermedten ült. Szinte megfulladt, gyengének érezte magát, és alig hallhatóan tudott csak válaszolni, mint az elítélt, aki nem remél kegyelmet.

– De hiszen nem tartozott a feladatomhoz...

– Zrínyi pályájánál ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni, kollegina.

– De ha kitérek rá, akkor még egyszer ilyen hosszú lett volna... Tanár úr mondta legutóbb, hogy ne legyen több tíz percnél...

– Amennyiben a téma olyan, természetesen nem akarom magukba fojtani a szót... Kicsit bővebben kellett volna...

– Én úgy láttam, hogy a forrásokkal nem sokat törődött – szállt be a küzdelembe Fehér Judit, aki eddig szorgalmasan jegyzetelt.

– Bizony, kollegina, volt néhány pont, amit őszintén szólva nem tudunk megerősíteni a források alapján...

– Én úgy gondoltam... – védekezett volna Ági, ám a tanár nagyvonalú mozdulattal leintette:

– Nem gondolni kell, hanem tudni...

Óra végéig nem szólt már többet. Amilyen vidáman és tettere készen jött ma egyetemre, épp olyan csalódottan ücsörgött most, maga elé meredve, és úgy tett, mintha jegyzetelné mindazt, amiről a hátralevő időben szó van. Nem is emlékezett már rá, hogy mikor sírt utoljára, de e percben nem állt tőle messze.

Amikor a férfi befejezte a mondandóját, Ági gyorsan felpattant, és úgy, hogy lehetőleg senkivel se kelljen beszélnie, leszaladt a lépcsőn.

Csaba a kapu előtt várta.

– Tudtad, mikor fogok jönni? – kérdezte a lány csodálkozva. Csaba mosolygott.

– Én mindent tudok rólad. – Belekarolt Ágiba. – Valami baj van?

– Miből gondolod? – fordult a fiú felé, de a hangja elárulta, hogy nincs minden rendben.

– Látszik rajtad. Na, meséld el!

Amíg hazafelé sétáltak, Ági elmondta mindazt, ami az órán történt.

– Akarod, hogy elutazzunk megint valahová?

– Elutazni? Hogyan?

– Mint legutóbb. Te csak behunyod a szemed, és én elviszlek bárhová...

Ági vállat vont.

– Nincs kedvem sehova se menni.

– És maradni?

– Ahhoz sem.

Bementek a lány szobájába, Ági ledobta a földre a táskáját, és leült az ágy szélére. Könyökével a térdére támaszkodott, és fejét a tenyerébe hajtotta, úgy nézett Csabára.

– Anyád mikor szokott hazajönni?

– Mikor hogy. Általában észre sem veszem. Amikor belép, elkiáltja magát, hogy „szervusz!”, aztán nekilát szöszmötölni. Többnyire nem is vár választ, így aztán az se tűnik fel neki, ha történetesen nem vagyok itthon.

Mivel elzsibbadt a lába, Ági inkább végigfeküdt az ágyon. Csaba a szoba közepére húzott egy széket, és azon ült.

– Nos, kíváncsi vagy másokra? – kérdezte a fiú.

– Úgy, mint legutóbb? Nem.

– Most nem kell résztvenned... Behúzódsz egy sarokba, és csak figyelsz. Nem is fognak látni téged...

Ági becsukta a szemét.

– Rendben van. De ha szólok, azonnal visszajövünk, igaz?

– Természetesen.

Az örvénylő, furcsa érzést már nem találta kellemetlennek. Ellenkezőleg; ellazult, belefeküdt ebbe a puha, vibráló bizonytalanságba.

A lakás, ahová érkeznek, jóval kisebb, mint Ágiéké. Két, egymásba nyíló aprócska szoba, egy jelképes előszoba, és egy hihetetlenül csöpp konyha. Éppen csak arra elegendő, hogy a háziasszony főzzön; ám a háta mögé bezúfolt asztal arról tanúskodik, hogy itt enni is szoktak.

Középkorú, erősen elhízott férfi ücsörög az asztal mellett, jóízűen falatozik egy darabka disznósajtot, és az előtte álló borosüvegből időnként megtölti ki-kiürülő poharát. Közben néha még dúdolgat is magában.

– Miért jöttünk ide? – kérdezi Ági, és a férfi felé pillant, aki azonban meg sem mozdul, szemlátomást nem látja és nem hallja a hivatlan vendégeket.

– Csak mert akartam neked mutatni egy ilyen családot is.

– Család? Hiszen ez csak egy férfi.

– Bent van a szobában a felesége. Menjünk be!

Az asszony már az ágyban fekszik és olvas. Szemben vele a bekapcsolt tévé, de csak időnként vet rá egy-egy pillantást. Az ágy melletti polcon, a könyvek alatt különböző nagyságú, színű és formájú kövek sorakoznak. A nő, amikor megszakítja az olvasást, néha a köveknek is szentel csöppnyi figyelmet.

– Ez még mindig nem család... – dűnyögi Ági.

– Van két gyerekük is. Még nem jöttek haza.

– Hát ez így elég unalmas... Mi az a sok papír az asztalon?

– A férfi munkája. Ott szokott dolgozni esténként, meg hét végén.

– És napközben?

– Akkor a munkahelyén dolgozik.

Ági a fejét csóválja.

– Szépen kereshet...

– Egyáltalán nem keres jól. Már persze az elvégzett munkához képest.

– Akkor bizonyára valami kis középszerű alak.

Csaba nevet.

– Nem az. Filozófusnak tanult. De a szakmájában nem tudott elhelyezkedni.

– Nem volt elég jó filozófus?

– Ez sosem derülhetett ki.

– De hát akkor miért nem tudott mutatni valamit abból, amire képes?

– Egyszer megpróbált mutatni. Leírta mindazt, amit gondolt... Biztos okos dolgok is voltak benne bőven.

– És? Kapott érte valamit?

– Két év börtönt.

Ági meglepődik. Leül az egyik székre, és az asszonyt nézi.

– És ő?

– Ő az egyetemen tanított, amikor a férjét bezárták.

Ági várakozva pillant a fiúra, Csaba folytatja:

– Ő maradhatott volna az állásában, ha elválnak a férjétől. Viszont ha nem válik el, akkor elbocsátják. Ezt közölte vele a tanszékvezető.

– És?

– Nem vált el.

Ági kissé tanácstalanul forgatja a fejét az aprócska szobában. A falak mentén végig polcok, rajtuk könyvek. Az asszony azonban most, hogy leteszi az olvasnivalóját, felül, és aprólékos gonddal kézbe fogja egyik-másik kövét. Közöttük egy-két tengeri kagyló is hever, ezeket óvatosan átteszi máshová.

– Kavicsgyűjtemény – magyarázza Csaba Áginak. – Nagyrészt a Duna-partról valók, de akad közte távolibb tájról is; a kollégák ismerik ezt a szenvedélyét, és ha olyan helyre utaznak, mindig hoznak neki valami érdekességet.

– Miért, ő nem utazik?

– Ő nem szokott.

Ágit váratlanul tépte ki a szoba hangulatából egy ismerős hang. Az anyja kiáltott:

– Szervusz, megjöttem! Ezúttal szokásával ellentétben a lány szobája felé indult, és benyitott. Csaba zavartan állt fel.

– Csókolom.

Az asszonyon megdöbbenés látszott, amit sikertelenül igyekezett palástolni.

– Szervusz. Az Ági mamája vagyok. Ági, ki ez a fiú?

– Csabának hívják.

– Jó, jó, de milyen Csaba?

– Csak egyszerűen Csaba – vette át a szót a fiú, és gáláns mozdulattal meghajolt.

– Miért ültök itt a sötétben? – folytatta az anya, és választ sem várva felkapcsolta a villanyt. – Hát nem jobb így?

– Nem – felelte Ági, és hunyorogva nézett körül. – Kapcsold le, légy szíves!

– Gondoltam, jobban láttok így...

– Kapcsold le, légy szíves.

– Szegény fiatalember is megvakul... – vetett egy barátságos, jószándékú mosolyt Csaba felé a fény védelmében. A fiú felállt.

– Én már úgyis menni készültem...

– Ó, igazán maradjon csak! Én már nem is zavarok tovább... – de nem mozdult.

– Mennem kell – ellenkezett Csaba, és elköszönt.

– Ki ez az alak? – kérdezte az asszony, amikor az ajtó becsukódott Csaba után.

– Nem tudom pontosan...

- Nem tudod? És felhozod a lakásba?
- Ó, ő egészen különös valaki...
- Szerelmes vagy, kislányom? – kérdezte cinkos mosollyal.
- Nem.

A nő újra elkomorodott.

- Te ezt nem érted.
- Imádod így elkenni a választ.
- De tényleg nem érted.
- Hülyének nézed az anyádat?
- Nem. De vannak bizonyos dolgok, amikről fogalmad sincs.
- Igazad van – bólított ingerülten. – Nekem, ötvenévesen fogalmam sincs.

Ellenben te, a húszéves csitri érted. De hozzám ne gyere, ha a gyerekekkel nem tudsz mit csinálni...

– Mondtam, hogy nem érted! – állapította meg elégtétellel a lány.

Egy darabig tanácstalanul néztek egymásra.

– Mit szeretnél vacsorázni? – törte meg a csendet a nő.

– Majd csinálok magamnak valamit.

Az anyja még toporgott a küszöbön, aztán kiment a konyhába.

Ági újra hanyatt vágta magát az ágyon, és várta, hátha visszatér a látomás, Csabától. Ehelyett azonban elszenderedett.

Még látja, ahogy feje fölött a plafon fehérsége hirtelen kékbe megy át, szabálytalan alakú báránnyelű kúsznak végig az égen, és ő jó szagú, nedves földben fekszik. Körülötte mindenféle aranylós búza, amely dülöngél, ring az enyhe szélben. Ő eközben kezét az ágyékán nyugtatja, és a kellemes melegben úgy érzi, hogy ő is együtt mozog, hajladozik a búzaszálakkal...

## 5.

Másnap csak a második órára, egy előadásra ment be; fáradtan, karikás szemekkel – bár reggel mindent elkövetett, hogy ezt a szépséghibát eltüntesse –, és alig tudott koncentrálni rá, mit mond a tanár. Először igazán arra figyelt fel, hogy az óra zaját éles nyikorgás – az ajtó nyílása – zavarja meg.

Fehér Judit érkezett, késve, ami különösen meglepő volt, mert ilyesmire csak egészen kivételes esetekben került sor (hiányozni is csak három napot hiányzott, amikor beteg volt). Lehuppant az egyik székre, előkapta apró betűkkel sűrűn teleírt (vázlatpontokkal, aláhúzásokkal és színes kiemelésekkel tarkított) jegyzetfüzetét, és lát-szólag flegmán, szája szegletében sikertelenül elfojtott félmosollyal odavetette a mellette ülő Áginak:

– Megyek Strassburgba...

Ági, aki éppen egy csigát rajzolt odaadó gondossággal az előtte heverő papírra, most érdeklődve felpillantott:

– Hogyhogy?

– A hallgatói tanács engem jelölt a történelem szakról.

A monoton hangon duruzsoló tanár bosszankodva emelte fel a fejét, és tekintetét végigjáratta a hallgatóson. Fehér Judit azonnal jegyzeteibe temetkezett, és még a nyelve hegyét is kidugta nagy igyekezetében. Az előadó újra a céduláira pislantott, és folytatta.



– Több jelölt is volt – súgta izgatottan a lány Áginak –, de mondta a Lajos Zoli az érdekebben, hogy a múltkor is megírtam vagy kétszáz levelet különböző külföldi történészeknek, angolul is, és persze a dékán is emlékezett rám...

– Az pedig nagyon fontos... – dünnyögte Ági. – És mit csinálsz Strassburgban?

– Hát megismerkedem más történészhallgatókkal. Például angolokkal. Gondold el, állítólag jövőre lesz angliai ösztöndíj...

– Úgy értem, mint történészhallgató mit csinálsz?

Az előadó ezúttal idejében emelte föl a fejét ahhoz, hogy észrevehesse a zaj forrását. Néhányan, akik felfigyeltek a mozdulatára, gyorsan – szolidaritásuk és őszinte buzgalmuk bizonyítékeként – rápisszegtek Ágira.

– Kollegina – szölt a tanár, és Ági háta megborsódzott, mint mindig, ha kollegiának titulálták. – A témával kapcsolatos a mondandója?

– Nem, nem.

– Akkor megkérném, hogy halassa a szünetre. Itt ugyanis – egyelőre – oktatás folyik. Lehet, hogy megérjük, hogy az egyetemen a nagy autonómia keretében eltávolítanak a tanárok, de ott még nem tartunk. – fejezte be, egy biccentéssel tudomásul véve a diszkrét nevetést, amellyel a diákság jutalmazta a tudomány oltárára csempészett röpke szellemességet.

Ági alig várta, hogy szabadulhasson. Égett az arca, a hátralevő időben szemlesütve rajzolgatott.

A menzán már látszólag könnyed hangnemben mesélte el a történeteket Krisztának, aki nem jött be az előadásra, mert randevúja volt.

– Fehérnek az a baja – magyarázta szakértően Kriszta tele szájjal –, hogy fapicsa...

– A szót mindketten találónak tartották; összenevettek. – Én rájöttem, hogy mi a megoldás – folytatta a lány nevetve. – Szerintem valakinek jól meg kéne kefélnie. Azaz a problémák nagy része megoldódna.

– Na jó, de ki akarná Fehért lefektetni?

Kriszta elmélázott, mint aki sorra veszi ismerőseit.

– Bizonyára akadna. Más kérdés, hogy mit szólna hozzá a csaj. Valószínűleg irtózáttal fordulna el az ötlettől. De hiszen ezért neveztem fapicsának. Ha szívesen venné a dolgot, az egyben azt bizonyítaná, hogy nincs is szüksége az aktusra, hiszen anélkül is normális.

Ági bólogatott.

– Akkor tehát reménytelen?

– Szerintem előbb-utóbb megoldódik. Fehér viselkedésében bizonyos hézagok fedezhetők fel, de minden hézagot betömnek egyszer... A Fehérét is...

Ági felkacagott, többen is feléjük fordultak. Kriszta, akit ez a középpontba kerülés cseppet sem zavart, körüljáratta tekintetét, s közben arra is volt gondja, hogy a háját úgy igazítsa, ahogyan a legjobban áll.

– Kivel találkozottál? – érdeklődött Ági.

– Nem ismered. Bélának hívják.

– Béla? Ilyen névvel nem lehet túl nagy parti...

– Pedig kedves fiú. És rém romantikus. Na és mi van azzal a titkos hódolóval?

– Melyikkel? – kérdezte Ági zavartan.

– Ne hülyéskedj! Hát amelyik követni szokott...

– Az egy másik dolog...

– Hogy érted?

– Nem olyan, mint neked a Béla.

– Ó, dehogynem! A fiúk csak bélákként értelmezhetőek – állapította meg filozofikusan.

– De ez csakugyan más. Hogy szemléletesen fejezzem ki magam: ebben a kapcsolatban nincsen semmi bélaság.

Kriszta mosolygott, és kacér mozdulattal emelte a szájához a poharat.

– Odanézz! – bökte meg Ágit, de addigra már ő is észrevette. Fehér Judit közeledett, tálcáján ügyetlenül egyensúlyozva a tányérokat. Amikor meglátta a másik kettőt, habozás nélkül letelepedett az asztal mellé.

– Sziasztok...

– Milyen jó csatod van... – állapította meg Kriszta.

– Pedig nagyon olcsó volt...

– Ó, igazán, nem is látszik rajta – folytatta negédesen, és Ági alig bírta visszatartani a nevetését.

– Úgy izgulok... – bukott ki végre Fehér Juditból.

– Miért?

– Most lesz a Koltainál a zéhá.

– Na, és nem tanultál rá?

– Alig volt időm. Tegnap épp csak felszaladtam a Széchényibe...

– A Széchényibe? Minek? Azt mondta, csak a kronológiát kéri számon.

– Jó, de beszélt arról a könyvről is, tudod; amit az a francia írt...

– Á, gondoltad, belekukkantasz.

Fehér zavartan nézett Krisztára. Nem tudta, ugratják-e, vagy csakugyan komoly beszélgetést folytatnak most.

– Épp csak a tartalomjegyzéket átnéztem... Miért, te nem jössz be?

– Nincs rá időm – szólt fontoskodva Kriszta.

– De azt mondta a Koltai, hogy aki ezt nem írja meg, annak nem fogja aláírni az indexét... – elharapta a mondatot, a másik kettőből kirobbant a nevetés. – Min nevettek?

– Semmi, nem érdekes! – legyintett Kriszta. – Na, én megyek is. Ági, jössz?

Ági is felállt, és elindult a barátnője nyomában.

Csaba ezúttal nem várt rá, ez rontott némileg a hangulatán, de így is az átlagosnál jobb kedvvel ugrándozott hazáig. Időnként megállt egy-egy kirakat előtt, sőt egy fülbevalót hosszasan is megszemlélt, és úgy határozott, hogy ha holnap is még tetszeni fog, akkor megveszi.

A lakás furcsa volt üresen. Bár így szokta meg, évek óta szinte mindig egyedül volt otthon, az utóbbi napokban Csaba olyan erővel tört be az életébe, hogy máris megérezte a hiányát.

Próbált olvasni, de a figyelme mindegyre elterelődött. Feküdt az ágyán, fejét a könyökére támasztva, és csak bámulta a nyitott könyvet. Erősen koncentrált rá, hogy csengessenek, hogy Csaba álljon az ajtóban, és újabb utazásra vigye.

Csengettek. Ági felpattant, és az ajtóhoz rohant; a belépő fiú nyakába vetette magát.

– Nagyon vártalak!

– Igen? Miért?

– Utazzunk valahova!

– Nocsak. Történt valami?

- Nem, semmi különös, csak el akarok utazni.
- És ha nem lesz jó?
- Jobb lesz, mint itt unatkozni.
- Miért, hát muszáj unatkozni?
- Nem tudok mit csinálni. Olvasni akartam, de nem bírok figyelni rá.

Csaba a két keze közé fogta Ági arcát, és a szemébe nézett.

- Megbántottak? Olyasmi történt az egyetemen, ami neked rosszul esett, de nem szívesen beszélsz róla, mert megalázó lenne...
- Nem is megalázó, inkább... Nem is tudom. Megalázó dolog olyan emberre féltékenykedni, aki nem különb nálunk?

Csaba megrázta a fejét.

- Én igazán nem akarok Strassburgba menni – kezdte Ági –, nem is érdemelném meg... De én még csak nem is tudtam róla, hogy lehetne.

– Strassburgba akarsz menni? Csak egy pillanat, és elviszlek oda...

- Nem, nem! Nem így gondoltam. Tudom, hogy te mindenre képes vagy, de másról van szó... – Ági a kezébe temette az arcát. – Nem tudom, mi van velem. Amióta felbukkantál, olyan különösen érzem magam. Azelőtt mintha minden rendben lett volna. Persze, tudom, hogy te nem is vagy... Illetve nem lennél, ha minden rendben volna...

– Feküdj csak le az ágyra! – szólt Csaba halkán.

– Hova megyünk?

- Majd meglátod. Csak hunyd be a szemed! Ez a legfontosabb. Csukott szemmel, mintha jelen sem lennél... Mintha csak álmodnál mindent...

Ági érezte, hogy a végtagjai könnyűvé válnak, majd rettenetesen elnehezülnek. Egész testét forróság öntötte el, az agya hirtelen kitisztult.

- Kelj csak fel! – érinti meg Csaba a lány vállát. Először nem akar mozdulni, a szemhéjak nem engedelmessé válnak, de az újabb érintésre csak felnyílnak.

A szobában sötét van. Pedig már kinyitotta a szemét, ebben egészen biztos. Csak a sarokban ég egy csöppnyi lámpa, mellette íróasztal, rajta gondosan elrendezett könyvek és füzetek. Mintha vonalzóval húzták volna, a papírok oly egyenes csík mentén fekszenek egymáson. Tolltartó, gondosan kihegyezett ceruzákkal és többszínű golyóstollakkal. Az asztal szélén egy írógép is áll, látnivalóan alig használják.

A lányt, aki az asztalnál ül, csak most veszi észre. A háta olyan ismerős, de egy bizonyos fajtánál minden hát egyforma. A lány halkán motyogva olvas, néha megtorpan, ceruzája sercege szalad végig a papíron. Nehézkesen nyújtózkodik egyet, újabb könyvért nyúl, bal kezét a nadrágjába csúsztatja, és próbál tovább koncentrálni.

– Nem tudja, hogy itt vagyunk? – kérdi Ági Csabától.

– Nem.

– Persze, számára most csak a könyv létezik...

– Tévedsz. Negyedszerre olvassa el ugyanazt a mondatot, de képtelen figyelni rá.

Már nem motyog, mint korábban, csupán halk nyögései hallatszanak, jobb kezével is elengedi a könyvet, és az asztal szélét markolja elfehéredő kézzel.

– Ne zavarjuk tovább! – kéri Ági Csabát, és a fiú csettint egyet.

Amikor kinyitotta a szemét, egyedül találta magát a szobában. Újra becsukta hát, és várt.

Hosszú, nagyon hosszú a folyosó. Jobbra is, balra is kicsiny ajtók nyílnak, morgás és nyögéscélsés zaja hallatszik ki. Nem lát senkit, egy kerengőre ér ki, majd is-

mét a folyosóra. Léptei konganak, ahogy szaporázza, úgy gyorsul fel és erősödik a visszhang, a mormogások imádságokká válnak, végre érthető szavak követik egymást, a nyögések azonban sikításokká élesednek; nincs bennük semmi rémítő, sőt inkább a gyönyör hangjai ezek. Az imádságok is megcsöndesednek, a sikoltások veszik át a terepet, és Ági már ho! a folyosón szalad, hol pedig az egyik cella padlóján hever, körötte vér, és ő sír, vinnyogva, reszketve, a világra eszmélés könnyeivel.

## 6.

– Mi volt az egyetemen? – kérdezte az apja, és nagyot sóhajtott, amikor végre sikerült a gyufaszállal kipiszkálnia két foga közül az odaszorult ételmaradékot.

– Semmi különös...

– Jó, azt gondolom, hogy nem égett le, de más érdekes is történhet az egyetemen. Én legalábbis úgy képezem...

– Pedig igazán leéghetne...

– Mi? – pillantott föl a férfi, aki közben már az újságot lapozgatta.

– Mondom, az egyetem. Nem bánnam, ha leégne...

– Hülyeségeket beszélsz. Valami baj van? Rossz jegyet kaptál?

– Ez már nem a gimnázium, apa.

– Hát akkor meg? – tárta szét a karjait az apa. – Szerintem te túlzottan sötéten látod olykor a dolgokat. Nem tudom, mit akarsz még? Mindig is egyetemre akartál járni, hát most tessék! Van egy apád és egy anyád, akik szeretnek... Igazán nem értem, miért játszod a sértett királynét.

– Nem játszok semmit – szólt Ági bosszankodva. – Te kezdted.

– Én csak annyit kérdeztem, mi van az egyetemen. Erre te elkezdted hülyeségeket beszélni. Hogy legszívesebben fölgyújtánád... Meg ilyen gyerekes dolgokat.

– Nem mondtam, hogy fölgyújtánám. Azt mondtam, nem bánnam, ha leégne. Az nem ugyanaz.

– Olykor a szándék is elegendő! – jelentette ki a férfi magabiztosan. – Nem a tett számít, hanem a gondolat.

Ági a fülcimpáját morzsolgatta szórakozottan, és azon medítált, hogy legjobb volna hazamenni. De hirtelen úgy érezte, hogy erre sem vágyik igazán. Végül mégis csak felállt.

– Már kész is?

– Igen.

– De hát maradhatnál igazán.

– Jó, persze, de dolgom van. – Ez nem volt igaz.

A férfi vállat vont.

– Hát ha fontos, akkor menjél. De remélem, feljössz holnap is.

– Majd meglátom – dűnnyögte Ági, és elment.

Ahogy belépett otthon az előszobába, az orrát alkoholszag csapta meg. Az anyja ücsörgött kint a konyhában, pongyolában, s a nyitva hagyott ajtón át szűrődött ki az émeletítő bűz. Ági tanácstalanul nézett körül.

Éppen ekkor lépett ki a szobából egy férfi alsónadrágban, és a wc felé tartott. Egy pillanatra meghökkent, amint észrevette Ágit, aztán gyorsan behúzta maga mögött az ajtót. A röpke idő is elegendő volt azonban Ági számára, hogy felismerje az anyja főnökét – jöllehet, daliásnak éppen nem nevezhető testét még sosem szemlélhette meg ilyen közletről –, és dühösen támadt rá az asszonyra.

– Miért kell annyit innod? – kezével az üveg után nyúlt, de a nő ijedten kapott utána.

– Mi közöd hozzá? Csak nem fogsz itt felelősségre vonni? Mintha te nem hoznál fel örökösen fiúkat! Mindig mást!

– Örökösen? – Ági elképedt ilyen igaztalan vád hallatán.

– Törődhetnél inkább a magad dolgával!

– Éppen azt teszem!

– Akkor meg hagyjál békén! Én is nő vagyok még! Jogom van hozzá...

– Én nem is erről beszéltem. Azt kérdeztem, miért kell annyit innod?

– Mert hozzátartozik... – motyogta maga elé.

– Anélkül nem megy? Persze... – nem fejezte be, mégsem mondhatta, hogy látva ezt a férfit, tökéletesen megérti, hogy csak öntudatlan állapotban lelheti valaki örömet benne.

– Nem tudom, miért kell beleszólnod? – folytatta az asszony, a köntös közben szétnyílt rajta; nem viselt alatta semmit, de kísérletet sem tett rá, hogy megigazítsa a köpenyt.

– Biztos apádnál voltál – mondta egy váratlan fordulattal.

– Ott voltam.

– Épp csak aludni jársz haza...

– Miért, mit csináljak?

– Hát foglald el magad!

– Mint te?

– Biztos találnál magadnak elfoglaltságot! Elvégre itt van az otthonod. Vagy nem? A férfi kijött a vécéből, Ági megvetően mérte végig, ahogy szinte bemenekült a szobába.

– Nem értem, mi a bajod... – szólalt meg újra az asszony.

Ági nem felelt. Besietett a szobájába, és rávetette magát az ágyra. Először csak nehezen vette a levegőt, fuldoklott, nyelte a semmit, aztán hangtalanul zokogni kezdett. Arcát belefúrta a pokrócába, megkapaszkodott az ágy szélében, és vállait rázta a sírás.

A földszintes házak között szállong a por a forró napsütésben. Az ismeretlen, szűk utcákon barna bőrű emberek járnak-kelnek, hangosan vitatkoznak, és egy nagy térre sietnek. Mintha átkoznának valakit, mindannyian dühösen mutogatnak, hadonásznak.

– Mi baja van velünk? – kiáltja az egyik, és felragad egy bunkósbotot. Ági ott szalad közöttük, látja Csabát is felbukkanni.

– Még hogy mi lennénk a bűnösök? Hát ki találta ezt ki? – mérgelődik egy másik. – Ki küldte ide?

És már mindannyian a piactérre értek, ahol egy nagy szakállú, rongyos férfi áll, ruhájából sós tengerszag és mérhetetlen bűz árad. Ági is megtorpan a tér szélén, a tömeg egyre növekszik, és ellenszenvvel – bár néhányan kíváncsian – hallgatják a prófétát.

Néhányan a túlvégen, ügyet sem vetve a jelenetre, pergő nyelvvvel pörölnek valamiféle portéka eladása miatt.

– És lőn az Úrnak szava énhozzám, Jónáshoz, az Amittai fiához – mondja a szónok, és tekintete a messzeségbe réved. – „Kelj fel, menj Ninivébe, a nagy városba, és kiálts ellene, mert gonoszságuk felhatolt élémbe!” Most itt vagyok, mint az Úrnak szócsöve, mert látok itt rettenetes gazságokat, szennyet és mocskot. Mert ím, az én ruhám

bár koszos és bűzös, de a lelkem tiszta; nem a külsőben él a szenny, hanem a lelkünk legmélyén. Én azonban az Úrnak szemével meglátom mindazt, amit rejtegetni próbálnátok... Csak annyit mondhatok: reszketetek niniveiek, mert közel a vég! Eljátszottátok az Úr jóindulatát! Ennyi bűn, amely felhalmozódott az évszázadok során, nem maradhat megtorlatlanul. Mindenért fizetni kell egyszer, el kell minden tettünkkel számolni, és nem lehet egy nyugodt percünk. Nekem sem, de kiváltképp nektek.

Néhányan meg-megtorpannak előtte, belehallgatnak a szónoklatba, majd továbbbsietnek. Jónást bőszi az érdektelenség, a cinizmus, a botokat szorongató markok, és egyre jobban beletüzesedik.

– Ha nem hallgattok az isteni ígére, a lelkiismeret szavára, ha nem segítetek embertársaitokat... – e helyen a pátosz megkívánta rövid hatásszünetet tart, de a prófécia iránt kevésbé fogékony niniveiek közül egy kisfiú – aki eddig tátott szájjal, grimaszolva hallgatta Jónás szavait – belekiált a szilenciumba.

– Akkor?

Jónás kizökken a transzból.

– Miért zavarsz meg, gyermek?

A fiú apja, úgy ítélvén meg, hogy ez az idegen belekötött a fiába, durván felel Jónásnak.

– Mit fenyegetsz minket? – dörgi érces hangon. – Nagyszerűen megvoltunk nélküled, mindenki boldogan élhetett. Ilyen a mi városunk. Menj haza, és törődj a magad dolgával! – Helyeslő moraj fut végig a gyülekezeten. – De ha már fenyegetsz bennünket, azt mondd, éljünk így meg úgy – ahogyan te akarod! – különben... Mi lesz különben?

Jónást előnti a düh.

– Különben negyven nap múlva mindez a lángok martalékává lesz. Ninive porrá ég, hogy a hamvain új város támadjon. Békés, boldog, az Úrnak tetsző város.

– De hisz Ninive gyönyörű város! – kiáltja a férfi. – Nekünk ennél jobb nem kell!

– De hát az Úr üzenetét hozom...

– Te a sátán üzenetét hozod! – kiáltják egyre többen.

– Nem kell lerombolni Ninivét, hiszen mi építettük ilyenné; így akartuk, és így is fogunk élni...

– De a sok bűn, a mocsok... Az Úr hangja... – védekezik Jónás.

– Csak a nép hangja számít! – tiltakozik valaki, s már lendülnek is a botok, repülnek a kövek. Jónás alig bírja félrekapni a fejét, és az Úr prófétája futásnak ered; nyomában Ninive színe-java.

– Vajon megmenekül? – kérdi Ági aggódva Csabától, aki közben melléje sodródott.

– Bizonyára. Mire utolérnék, talán más ellen fordul a haragjuk, és azt fogják verni.

Alig mondja ki Csaba a szavakat, a hátuk mögött kiáltozás támad, s egy mezítelen felsőtestű fiúcska nyomában néhány üldözőt látnak felbukkanni, akik hangos „tolvaj!” kiáltással kergetik.

Egy másik kupacban idegenből jött árust vernek, mert túl drágán kínálja a portékáját.

– Micsoda világ! Itt sem szeretnék élni...

– Meg lehet szokni – szól Csaba. – Az a fiú, aki olyan sebesen szaladt a zsákmányolt erszénnyel, bizonyára kitűnően érzi magát, s még élvezi is a helyzetet.

– Akkor ő szerencsés. Olyan korban és helyre született, ahol boldog lehet.

– Gondolod, hogy másutt nem élne meg?

Ági töpreng a válaszon, de Csabát már sehol nem látja. Szeretne hazajutni, de nincs, aki repítse... Gyalog kell átvágnia a földeken, és az út alacsony fabódék közé visz be. Rettenetes bűdöset érez, disznók rőfögnek körülötte, hozzádörgölőznek a lábához. Ő fölbukik, és már nem lát mást, csak merő szuszogást hall, rőfögést, érzi a bűzt, és nem tudja, vajon nem ő is egy-e az állatok között, akik a vályúhoz préselődnek; hogyan szűrje ki magát ezek közül, hiszen ő nem disznó, vagy ha mégis, akkor is csak egy része az, csak egy nagyon csöpp része...

## 7.

Először meglepődik, amikor a láng belekap a függöny szegélyébe. Ki gondolta volna, hogy ilyen nagyszerűen ég? A vörös csóvák tovaerjednek nyalakodva, kóstolgatják a bútorokat, s jóízűen nyelik magukba a szekrényeket, ágyakat, a szobákat egymás után, majd a házakat: minden lángokban áll, hatalmas fénnel csap fel az ég felé; amott mintha az egyetemet látná elenyészni.

Ő maga egy szikla tetejéről, az állatkertből figyel a pusztulást. Körötte gazellák kergetőznek, amott az oroszlán üvölt mérgesen.

A város pedig recseg-ropog, nagy csattanással szakad le egy-egy emelet, s a távolban a füstfelhő maga alá temeti az egészet.

Arrébb Csabát is megpillantja, aki némán figyel, mozdulatlanul áll...

...S a Ninive tüzetől verejékben fürdő Ági arra riadt fel, hogy fáj a feje.

A szobában sötét volt; a pokrócot maga alá gyűrte, cipőjével bepiszkította az ágyat.

Felkelt, s az egyik szekrényből tiszta lepedőt, paplan- és párnahuzatot szedett elő.

